

Tillit

Predikan av pastor Göran Appelgren

“En banad väg, en vandringsled, skall gå där, och den skall kallas ’den heliga vägen’. Ingen oren skall färdas på den, men den är till för dem som vandrar vägen. Även om de är dårar, skall de inte gå vilse.”

Jes 35:8

Inledning

”Vem i hela världen kan man lita på?” heter en sång som kom för ett halvt sekel sedan. Frågan kommer tyvärr aldrig att försvinna. Det är förstås en stilla bön att bedja om, att någon gång i framtiden kommer det inte att finnas några oärliga och egoistiska människor, och då kan man lita på varandra i hela världen. Men ... inte ännu! Vi trevar oss fram i våra försök att hitta trygghet och balans i livet. En del av ett sådant försök är att göra det Gudomliga mer begripligt och tillgängligt i sitt liv. För det behövs lärande, reflektion och bön. Här kommer några tankar om det. Det måste gå att nå ända fram till att en röst hörs som är sann och full av omtanke:

”Fåren följer den gode herden, därför att de känner igen hans röst”.

Läsningar

Från den Heliga Skrift

Jes, kap 35:

Öknen och ödemarken skall glädja sig, hedmarken fröjda sig och blomstra som en lilja. Den skall blomstra skönt och fröjda sig, ja, fröjda sig och jubla. Libanons härlighet skall ges åt den, Karmels och Sarons prakt. De skall få se HERRENS härlighet, vår Guds majestät. Stärk kraftlösa händer, styrk vacklande knän. Säg till de försagda: "Var starka, frukta inte!" Se, er Gud kommer med hämnd, vedergällning kommer från Gud. Han kommer själv och frälser er. Då skall de blindas ögon öppnas och de dövas öron upplåtas. Den lame skall hoppa som en hjort, den stummes tunga skall jubla. Ty vatten skall bryta fram i öknen, strömmar på hedmarken. Den glödande sanden skall bli en sjö, den torra marken vattenrika källor. Där schakalerna har sina lyor skall det växa säv, vass och bambu. En banad väg, en vandringsled, skall gå där, och den skall kallas "den heliga vägen". Ingen oren skall färdas på den, men den är till för dem som vandrar vägen. Även om de är dårar, skall de inte gå vilse. Lejon skall inte finnas där, rovdjur skall inte komma dit. De skall inte finnas där, men de återlösta skall färdas på den. HERRENS friköpta skall vända tillbaka och komma till Sion med jubel. Evig glädje skall kröna deras huvuden. Fröjd och glädje skall de få, sorg och suckan skall fly bort.

Joh 10:4-5, 11-14:

Fårens herde går före dem, och fåren följer honom, därför att de känner igen hans röst. Men en främling följer de inte, utan flyr bort från honom, därför att de inte känner igen främlingars röst. ... Jag är den gode herden. Den gode herden ger sitt liv för fåren. Den som är lejd och inte är en herde med egna får, han överger fåren och flyr, när han ser vargen komma. Och vargen river dem och skingrar hjorden. Den som är lejd bryr sig inte om fåren. Jag är den gode herden, och jag känner mina får, och mina får känner mig.

Översättning: Svenska Folkbibeln 1998

Från den Himmelska läran

Arcana Coelestia #10 422:2:

Att 'väg' betecknar det sanna beror på det som visar sig i den andliga världen, nämligen att där syns vägar och gångstigar, samt i städerna gator och gränder. Andarna går inte heller åt något annat håll än till dem med vilka de är sammanslutna genom kärlek. Därav kommer det sig, att man där kan känna till andarnas egenskaper med hänsyn till det sanna genom att se vilken väg som de går, ty allt sant leder till sin kärlek. Det beror på att sant kallas det som bestyrker det som älskas. Därav kommer det sig att 'väg' i allmänt tal är det sanna, ty människan har hämtat detta från den andliga världen.

Amen! Herren gav Ordet. Välsignade är de som hör det och gör därefter!

Predikan

Tillit

Tillit är en företeelse, en verklighet, ett fenomen som är väsentlig för att livet ska kunna utvecklas på ett bra sätt. Rent språkligt så är det att 'sätta tillit till någon' mer än att 'lita på någon'. Man kan lita på att någon betalar tillbaka pengar som man har lånat ut. Eller inte lita och inte låna ut. Att sätta sin tillit är större. Ett barn har en inbyggd tillit till sina föräldrar. Barnet har en grundtrygghet - eller bör ha det - som handlar om tillit. Det som tillit handlar om håller i alla väder. Det finns alltid kvar.

Som vuxen måste man hitta fler människor som man kan sätta sin tillit till. En affärspartner som man bygger upp en långsiktig verksamhet tillsammans med. Äktenskapet är ett givet exempel. Det handlar om mer än att lita på att den man är gift med håller löften av olika slag. Det är en grundtrygghet man söker efter, en ömsesidig grundtrygghet.

För att det ska fungera så krävs något av båda parterna, både att man själv är ärlig, tydlig och långsiktig, och att den man anförtror sig åt har goda avsikter. Så låt oss nu fundera på vad som sker när vi söker tillit och en stabil grund att stå på i livet.

Vi har det slitna skämtet: Skulle du köpa en begagnad bil av den här mannen?! Och ser vi samtidigt en bild av någon med tvivelaktigt utseende, så är svaret ett uppenbart nej. Skämtet blir en tankeställare för oss. De flesta människor har säkert någon gång blivit lurade och bedragna. Det är nästan oundvikligt. Vi behöver träning. Att som ung människa be vuxna om råd är att rekommendera. Det finns många fallgropar på livets väg. Om vi skulle göra ett standartest kunde vi till exempel fråga så här innan vi anförtror oss åt någon:

- Vem är personen i fråga?
- Vad säger han?
- Vad menar han med det han säger?
- Vad händer om jag gör det han säger och menar?

Om vi får ett alltför bra erbjudande på ett abonnemang av någon produkt eller tjänst som vi tycker att vi behöver, ska vi nog tänka oss för. De säger att det när som helst går att säga upp det, men vad händer om jag missar datum för uppsägning? Jo, jag får betala ett år till och det tillkommer extra avgifter.

Om den som ska söka in på en utbildning går till sin studievägledare på skolan, så är sannolikheten stor att det blir ett bra svar. Personen är professionell. Han eller hon menar det som sägs. Så här är det. Den som följer råden, kommer att se att det fungerar i verkligheten precis som det beskrevs.

Viktiga saker

Det finns en lång rad saker som är viktiga här i livet. Hur man ser ut till exempel. Men det kommer ganska långt ner på skalan. Att man skaffar sig en utbildning och använder de talenter som Herren har gett oss kommer högre upp. Att ha goda relationer med sina medmänniskor kommer också högt. Och vi hoppar fram och tillbaka. På morgonen i badrummet tittar vi oss i spegeln. Resten av dagen är det andra saker som är viktigare. Men så ibland stannar vi upp och ställer stora frågor.

Stora frågor

Stora frågor är sådant som handlar om vem man egentligen är; vad jag ska bli när jag blir stor - den frågan kan vi ställa oss hela livet; vad är rätt och fel; hur syndig är jag; hur bra är jag som kamrat och medmänniska; finns det ett liv efter döden och hur ser det ut; är Gud bara god? När vi kommer till de stora frågorna är det bra att ha någon att prata med som vi känner stor tillit till.

För stora frågor

En del frågor är så stora att en enda människa inte räcker till. Vi behöver fler att prata med. Då läser vi böcker. Vi frågar olika människor som tänkt olika saker och gett olika svar. Vi samlar på tankefragment och bygger vår egen pålitliga världsbild. Men en del frågor är så stora att vi måste fråga Skaparen själv. Människor som är öppna för det andliga, som kanske uttrycker det som att de tror på Gud har öppnat en dörr till en annan dimension. De är beredda att söka en tillitsfull kontakt, som en del skulle kalla illusion men som andra kallar evig och saliggörande.

Två sorters hjälp

Den här tilliten som vi kan få genom Herren handlar om två saker. Det ena är att bli bestyrkt i att vi har hittat rätt människor att be om råd i vardagliga saker. Det andra är att bygga upp en tillit kring de frågor vi har om livets stora sammanhang - varför är vi här; vad handlar livet om innerst inne, och vad händer när vi dör?

De fyra frågorna som testar

När vi läser Bibeln och Swedenborgs skrifter så har vi ju redan börjat. Vi har en tro och vi utvecklas. De fyra frågorna vi använde nyss om vanliga människor kan vi använda om Herren också:

- Vem är Han?
- Vad säger Han?
- Vad menar Han med det Han säger?
- Vad händer om jag gör det Han säger och menar?

Vem är Han?

Vi har läst kapitel 35 i profeten Jesaja. Om vi ställer den frågan till texten får vi några svar på vem Han är: "HERREN skall visa sin härlighet och sitt majestät." "Han kommer med hämnd" och "Han kommer själv och frälser er." "Han återlöser och Han friköper."

Ja, nu är det inte meningen att vi ska bygga en bild av vem Gud är bara genom att godtyckligt välja ett kapitel ur Bibeln. Poängen är snarast att det nästan överallt går att hitta något som beskriver vem Herren är. Genom att regelbundet läsa Bibeln och Swedenborgs skrifter så får vi en allt tydligare bild av vem vår Herre och Gud Jesus Kristus är.

I den här texten får vi höra att Han har härlighet och majestät. Han har uppenbarligen makt. Den makten används både till att döma och till att rädda. Han har makt att också återlösa och friköpa. Han är någon med makt att hålla bort något som inte är bra och att beskydda och dra människor till sig. De här orden ur Nya Testamentet kan ju passa in:

"Jesus fick se en stor skara människor. Han förbarmade sig över dem, eftersom de vara som får utan herde, och Han undervisade dem." *Mark 6:34* Och från läsningen från Johannes:

"Jag är den gode herden som ger sitt liv för fåren. Den som är lejd och inte är en herde med egna får, han överger fåren och flyr, när han ser vargen komma. Och vargen river dem och skingrar hjorden. Den som är lejd bryr sig inte om fåren. Jag är den gode herden, och jag känner mina får, och mina får känner mig". *Joh 10:11-14*

Eller från en av profetierna om Herren när Han kom till jorden: "Det skall utgå en furste, som skall vara en herde för mitt folk Israel." *Mika 5:2 m fl* Ju mer vi hör om Honom desto större blir vår tillit.

Vad säger Han?

Och vad säger Han? I samma text i Jesaja säger Han många upplyftande saker.

"Stärk kraftlösa händer, styrk vacklande knän."

"En banad väg, en vandringsled, skall gå där, och den skall kallas 'den heliga vägen'."

"Ingen oren skall färdas på den, men den är till för dem som vandrar vägen. Även om de är dårar, skall de inte gå vilse."

Nu måste vi ju säga samma sak här - att ett enda kapitel inte kan ge en rättvisande bild. Men Herren säger hela tiden något som är uppbyggligt, överallt och på olika sätt.

Vad menar Han med det Han säger?

Och vad menar Han med det Han säger? Han som är stark och har makt vill oss väl. Han säger att allt ska bli bra. I det här kapitlet beskrivs det bland annat så här: "Lejon skall inte finnas där, rovdjur skall inte komma dit." Vi vet att lejon och rovdjur kan förstöra, och här säger Han att det ska bli så att de inte finns längre. På andra ställen säger Han andra saker: "Var inte rädd, du lilla hjord, ty er Fader har beslutat att ge er riket." *Luk 12;32* Och i den Himmelska läran står det så här: "Herren är själva kärleken och barmhärtigheten. Han vill frälsa alla och med mäktig kraft dra dem hän mot himlen, det vill säga till Sig Själv." *Arcana Cœlestia # 1038:1*

Vad händer om jag gör det Han säger och menar?

Och till slut, vad händer om man gör det Han säger?

"Öknens och ödemarken skall glädja sig."

"Den lame skall hoppa som en hjort."

"Vatten skall bryta fram i öknen, strömmar på hedmarken."

"Ewig glädje skall kröna deras huvuden."

"Fröjd och glädje skall de få, sorg och suckan skall fly bort."

Tillit till Herren

Slutsatsen är att allt blir bra. Det är det som tilliten handlar om. Vi kan lita på att allt blir bra, när vi vet *vem Han är*, när vi förstår *vad Han säger*, och *vad Han menar*. Då kan vi känna tillit till Honom. Även när det ser mörkt ut.

Ju bättre vi förstår Herren, desto mer tillit kan vi ha till Honom. Desto tryggare kan vi känna oss i våra liv. Desto starkare kan vi handla med mod, tillförsikt och glädje. Det är det ena. Då följer också det sista – vi klarar av att *följa det Han säger*! Vi har en levande, verkande tro: "Att tro på Herren är att ha den förtröstan, att Han frälser, och eftersom ingen kan ha denna förtröstan utom den som för ett gott leverne, så är det också detta som menas med att tro på Honom. Detta säger också Herren hos Johannes. 'Detta är Faderns vilja, att var och en, som tror på Sonen, skall ha evigt liv', Joh 6:40." *Sanna kristna religionen # 2*

Metoden

Och i den här versen från kapitlet i Jesaja ser vi den andra viktiga delen, vårt ansvar och handlande:

"En banad väg, en vandringsled, skall gå där, och den skall kallas 'den heliga vägen'. Ingen oren skall färdas på den, men den är till för dem som vandrar vägen. Även om de är dårar,

skall de inte gå vilse." Det finns en väg, "den heliga vägen". Den finns alltid. Men den är helig, så ingen oren får finnas där.

Vi frågar oss igen: Vem är Han? Vad säger Han? Vad menar Han? Vår Herre säger trots allt att vägen är till för alla. Men när man går där måste man lämna det orena. Det är ju självklart. Den heliga vägen kan ju inte ha något orent.

Vad händer när vi gör som Han säger? Jo, vi börjar vandra på den heliga vägen och lämnar det orena bakom oss. Det finns ett orubbligt löfte från Den Ende som vi verkligen kan ha tillit till, ett orubbligt löfte om att den heliga vägen finns, och att vi med Herrens hjälp helt säkert kan vandra den, för vi har tillit till Herren, vi hör vad Han säger, vi förstår vad Han menar, och vi vet att allt detta för oss åt rätt håll. Detta sammanfattar Jesus med orden:

"Jag är vägen, sanningen och livet." *Joh 14:6*

Amen!